

dela na ta način razpoloženje za sporazum? Ali je to lojalno, da se v četrtkovem večernem izdanju objavlja članek, v katerem se zahteva po priklonitvi Trsta Jugoslaviji za avtonomijo za Italijane predstavlja in napada kot sovinitična zahteva slovenskih »narodnjakarjev«, ko se je en dan prej moralo poročati, da zastopa to stališče tudi sodrug Tuma?

A namen tega hujšanja? Socijalna demokratska stranka v Trstu je bila glavna izzikarica našega narodnega prepira v Trstu. Ta prepir je njene kandidate pri ožjih volitvah spravil v državni zbor in v mestni svet. Razcepilost tržaškega prebivalstva v nacionalnem oziru jej omogoča njeno sedanjo ugodno pozicijo. Med vsem tuj jo smatra vlada za najmanjše in jo zato podpira kot državohranjajoč element. Ona je pravi gospodar Trsta in ostane to tako dolgo, dokler si stojijo narodne stranke nezupljivo ena proti drugi. To nezupanje treba ohraniti, je treba širiti in poglobiti: zato hujška »Lavoratore« prot slovenski narodni stranki, zato so mu neprijetni naši laški pisani članki, zato spremlja z zbadljivimi opazkami Concijev govor.

Vemo, da tudi tu naša izvajanja ne dovedejo do očiščenja zraka v Trstu. »Lavoratore« se je posrečilo zadobiti monopol za ustvarjanje javnega mnenja med laškim prebivalstvom Trsta; naša izvajanja ostanejo večini nedostopna. No, vsaj med slovenskim prebivalstvom, zlasti pa med slovenskim delavstvom, naj se položaj razjasni! Mi nismo bili nikdar proti skupnem nastopu slovenskega delavstva z laškim vprašanji, ki se tičejo njihovih razrednih interesov. Nasprotno »Lavoratore« trditve so zavestno obrekovanje. Kakor se od slučajca do slučajca združujejo tudi drugi sloji in stanovi v dosegu skupnih gnotnih koristi, tako morajo tudi delavci v takih vprašanjih enotno nastopati. To stališče smo tudi mi vedno dosledno zastopali. Nerazumno pa je zahtevati, da se združitev izvrši za vsa politična in gospodarska vprašanja, zlasti pa za ona, ki se tičejo celokupnosti lastnega naroda. Tudi narod je socijalna skupina s posebnimi, od drugih različnimi interesi. V vprašanju, ki se tičejo celokupnosti kakega naroda, nastopajo vsi njegovi pripadniki kot ena celota, oziroma morajo kot taka nastopati. Kdor se gleda takih vprašanj veže s pripadniki drugih narodov, ali celo išče pri njih pomoči proti lastnim rojakom, tega imenujemo narodnega izdajalca z isto pravico, s katero smatrajo delavci izdajalcem tistega, ki se v njihovih razrednih vprašanjih veže s pripadniki drugih narodov.

Ako smo mi za sporazum z Lahi, nikakor še ne mislimo na popolno združenje v vseh političnih in gospodarskih vprašanjih, temveč želimo le mirne izravnavne nekaj med nami spornih nacionalnih vprašanj. Zavestno nejojalnost zagrešuje torej »Lavoratore«, če nam očita, da se hočemo zvezati z laško buržoazijo v svrhu boja proti slovenskemu in laškemu proletariatu.

Kako naj gremo v boj proti slovenskemu proletariatu, ko je vendar ta proletarijat ves v našem taboru, ko tvori gotovo 75% naših pristašev? To je le zlobna insinacija; pač pa bi laška soc. demokracija rada spravila ves slovenski proletarijat v svoj tabor, da ga pod geslom razrednega boja povede v boj, če treba, tudi proti lastnemu narodu. Njegovo narodno zavest hočete vspavati, da se tem laglje izvrši tista asimilacija, o kateri Vaši voditelji javno govorijo.

Ker Vas v tem motimo, zato se zaganjate s tako srditostjo v nas; zato nam podikate sovinitzem; zato smešite in izvračate naša stremjenja po narodnem sporazumu. Ne, naše ljudstvo Vas je spoznalo in ve danes, koliko odkritosrčnosti je v Vaših deklaracijah o internacionalni solidaritosti; ve tudi razlikovati lojalnega od — manj lojalnega nasprotnika. Mi pa bomo tudi v bodoče odkrivali Vaše resnične namene in posebno razlike med Vašimi frazami in Vašimi dejanji. Toliko naj bo povedano z vsjo lojalnostjo.

Dalmacija i „Narodni Svet“.

Prisustvoval sam sastanku pouzdanika našeg pol. dr. »Edinosti«. Tamo sam čuo neke nejočnosti o odnosajiu Dalmacije prema ljubljanskom Narodnom Vijeću i prema tršćanskom pitanju, koje su se netočnosti, kako sam iz privatnih razgovora sa drugim urednicima sastanka razabrao, neugodno dojmile i ostavile utisak, da Dalmacija slabu narodnu otpornu snagu te ruši jedinstvenost narodnog rada. Svi ti prizorovi osnivaju se, očito, na nepotpunoj upućenosti. Jer se bojim da radi raznih razloga neće, barem tako brzo, biti nastavljeno raspravljnje započeto na 25. augusta, to mi neka bude dozvoljeno — na umirenje nepotpuno upućenih — razjasniti ovim putem i oprovrgnuti one divlje optužbe: Reklo se je, da Dalmacija, protiv očekivanja svih i u zadnji čas, bez pravog razloga, nije pristupila u »Narodni Svet«; da je ta činjenica napravila na svih najneugodnijih utisak, koji su očubili i tamo prisutni članovi Narodne Organizacije u Dalmaciji itd. Ta je tvrdnja sasna samovoljna a i nepravdna.

Sastanak je u Ljubljani bio na 16 i 17 augusta, a već četredesetak dana prije toga piše odlični slovenski prvak u uvodniku »Glasa Slovenaca, Hrvata i Srba« od 9. julya »o Narodnom Odboru« koji se ima ustanoviti u Ljubljani, pa o Dalmaciji kaže doslovno: »gledje posljednje, odmah se je sa slovenske strane priznavalo, da joj treba pustiti na volju, želi li se organizirati autonomno, jer se praktični rad ne može voditi iz Ljubljane a za nekoje važne zajedničke stvari, držanje prema Ta-

ljanim, pitanje pomorskog školstva, zajedništva, banke, eksploatacija vodene snage, prehrambna itd.) dosta je, da se korespondencijom i katkad sjedišćama ugledu zajednički postupak Jugoslavena u Cislajtanskoj. Radi toga su u nastru, koji je sastavljen za obilivanski dio u Ljubljani, prepustili Slovenci od 50 mandata 12 mandata Dalmaciji, kojoj ostaje slobodno, da se organizuje kako hoće, samo da po potrebi preko svih 12 mandata drži vezu sa Ljubljanom. Dalmacija je ova načela i prihvatila. Za to nijesu bili ni poslani statuti »Narodnog Sveta« iz Ljubljane »Narodnoj Organizaciji« u Splitu na pregled i da se izjavi, što bi se inače bilo sigurno učinilo, kako nam dokazuje i postupak sa pol. dr. »Edinost«, a ne bi »Narodna Organizacija« za Dalmaciju bila stavljena pred gotov čin, kao što nije stavljena ni koja druga politička organizacija, što je pristupila »Narodnom Svetu« u Ljubljani.

Što Dalmacija nije pristupila u »Narodni Svet«, nije se dakle dogodilo ni protiv očekivanja svih, ni u zadnji čas. Dapače Dalmacija je navela i druge važne razloge za autonomnu organizaciju kao n. pr. ovaj: Dalmacija ne priznaje dualističkog uređenja Monarhije pa je za to zaključila da pristupi samo »Općem Narodnom Vijeću«, u kojem neće biti onih granica što umjetno dijele na jedinstveni narod. Ovo će se Opće Narodno Vijeće osnovati u Zagrebu a k njemu će pristupiti i »Nar. Svet« i to istotako izravno kao i Nar. Organizacija u Splitu, jer su članovi Nar. Sveta ipso facto članovi Općeg Nar. Vijeća, a ne delegati organiziranog naroda ili kao cjelina za sebe. Ova će Nar. Organizacija Dalmacije u ostalom ved sada saradivati sa Nar. Svetom u svim zajedničkim i dodirnim poslovima.

Jer su ta načela sa strane Dalmacije odmah i otvoreno iznešena i našla na razumijevanje, ne može biti ni govora o neugodnom utisku ili možda o nesuglasju.

Nije dakle time niti oslabljena narodna otporna snaga, niti narušena jedinstvenost narodnoga rada. Reklo se je također, da Srpsko-hrvatski dio Jugoslavenskog naroda, a osobito oni iz Dalmacije, uzimaju na veoma lahku ruku »tršćansko pitanje« pače da ne nalaze poteškoća u njemu, jer da tog pitanja dobro ne poznavaju niti da čute njegove važnosti za Jugoslavene, jer da njih je Trst u kafani »dogli specija« itd. Ta je tvrdnja, u najboljem slučaju, lahkomislena a naravski i bez svake čvrste podloge. Ne samo da srpsko-hrvatski dio našega naroda ne uzima tako na lahku ruku tršćansko pitanje, nego su možda baš oni iz Dalmacije najviše radili a i danas rade za povoljno riješenje tog pitanja. Osobito Dalmaciji ne može biti indiferentno to pitanje ne samo iz političnih razloga, nego i iz ekonomskih i moralnih, jer je poznato, kakovih Dalmacija ima ekonomskih interesa u Trstu i kako skoro svaka obitelj primorske Dalmacije ima i krvnih veza sa Trstom. Što više, nazori Dalmacije u tom pitanju, skoro da se sasna pokrivaju sa nazorima glavnih predstavnika slovenskoga političkog života a iznešeni su u br. 182 Glasa S. H. S. od 2 ov. m. pod naslovom: Pitanje Trsta. Istina je samo to, da skoro cijeli jugoslavenski narod bludnje prosudjuje »tršćansko pitanje« nego li vodje pol. dr. »Edinosti« i to ne možda radi umanjenog interesa ili nepoznavanja stvari, nego radi toga, što je odalje od vrtloga lokalne političke borbe.

Ali svako naše opće pitanje, bilo u sredini bilo na periferiji, smatraju svi Jugoslaveni — (i oni iz Dalmacije) zajedničkim narodnim pitanjem i stoga se ne smije dopustiti nitkome, da odijeljeno radi i raspravlja, a najmanje pak da bez razloga okrivljuje. Radimo, radimo složno, ali ne rušimo, ne kompromitiramo narodne postulate pod firmom rada ili nerodne zabrinutosti ili možda lične osjetljivosti!

Dr. Lj. Tomašić.

Il giornale di „buona fede“ e il socialismo.

L'accordo italo-slavo dà ai nervi ai dirigenti il »Lavoratore«, gli apologisti della fratellanza universale? Nella nostra ingenuità pensavamo che già le prime mosse tendenti a piantare l'ulivo fra i due popoli fino a ieri divisi, per le cause da me esaurientemente accennate nei precedenti articoli, avrebbero incontrato da parte dell'organo del locale partito socialista se non il plauso o l'incoraggiamento almeno un dignitoso riserbo conforme a quello spirito che dovrebbe regnare in coloro che ostentano i precetti del socialismo. Invece? Alla caterva di articoli polemici contro il loro compagno dott. Pucher, la cui etica in materia di socialismo e nazionalità si stacca da quella di certi demagoghi, seguirono nel »Lavoratore« colonne pregne di sofismi zoppicanti con lo scopo di seminare zizzania e dipingerci la Jugoslavia quale novello Minotauru pronto a divorare Trieste e la sua italianità. Ma non basta! Sotto il manto di quella »buona fede« tanto strambazzata, ma che a noi sembra la cappa degli ipocriti, ecco questo giornale che si vanta socialista mettere nuove lastre nella sua lanterna magica e dichiarare che i socialisti locali non si oppongono all'accordo fra i due popoli. Questo lo sappiamo, ma però dobbiamo per esperienza fare una distinzione fra i socialisti veramente socialisti e certi signori che parlano in nome del socialismo. Nel mentre siamo convinti che a Trieste vi sono uomini di questo partito che vedono con piacere le reciproche prove di simpatia fra noi e gli jugoslavi perchè segnano un passo di più verso la fratellanza universale, siamo pure convinti che vi sono degli altri, che bramerebbero che la navicella dell'accordo italo-slavo fosse carica degli otri di Eolo per salutare lo scatenarsi del venti e il sorgere della tempesta.

Le cause? Diverse! e noi senza la pretesa di voler esplorare nel più segreto meandri certa roscigliante diplomazia machiavellesca — che secondo i maligni mentre da un lato s'inchina ai de-

ideri di certe sierre tutt'altro che democratiche, dal lato opposto intona la sinfonia marxista rivenduta e corretta — possiamo dire che il »Lavoratore« da quando principiò per lui la pioggia d'oro, più copiosa e benefica di quella che bagliò la leggendaria Danae, si crede in buona fede l'arbitro di tutte le manifestazioni politiche, economiche, sociali, culturali e artistiche della città nostra. Infatti, a tutti è noto che questo giornale reclama a sé il diritto di monopolizzare tutto ciò che ha in qualche modo relazione con la vita della città, ed appunto a tale scopo con arti o benevoli o asprigne, ma quasi sempre lolesche, allungò ovunque i suoi maculati tentacoli. Da ciò è facile argomentare che un accordo fra le due oppresse nazionalità non poteva suscitare entusiasmo nell'animo di quei signori che rimasero attorniti nel vedere che alla fratellanza si può giungere anche senza i loro auspicj o meglio senza la loro mediazione. I dubbi e i timori per il proletariato delle due nazionalità recentemente espressi in vari articoli non sono che fismes, così pure i predicczi ai propri consensienti che si possono riassumere in due parole: »nessuna collaborazione con la borghesia«, non sono che pretesti buoni solamente per impressionare i deboli e i non evoluti. Dal canto nostro con le terse lenti della più pura democrazia constatiamo con soddisfazione che non tutti i socialisti di Trieste e delle nostre province la pensano come il »Lavoratore«; anche a Trieste come altrove vi è una minoranza non immobilizzata da falsi preconcetti e non inquinata da interessi non sempre confessabili. La coraggiosa dichiarazione del direttore dell'organo socialista di Lubiana »Napre«, e le deliberazioni quasi unanimi dei socialisti di Muggia, di Isola, di Capodistria e di altre località sconsigliano apertamente il linguaggio del »Lavoratore« che non vede che lotte di classe anche quando non c'entrano. I veri socialisti — purtroppo in assoluta minoranza in questo Stato — e per veri socialisti intendo coloro che non sono ignavi, incoscienti o politicanti ambiziosi e avventurieri che s valgono del giuoco degli intrighi per arrivare al potere solamente per i propri fini egoistici, come pure intendo coloro che non usano la maschera per ipnotizzare la coscienza popolare e proletaria — come ve ne sono in tanti paesi, — i veri socialisti, ripeto non vogliono che il socialismo si apparti schifitoso in un palazzo di cristallo quando per esempio l'avvenire di un popolo o di una nazione abbisogna della cooperazione di tutti i cittadini a qualsiasi classe appartengano. Questi socialisti non isdegnano nei gravi momenti di collaborare con le borghesie perchè sanno che le questioni economiche non si sciolgono se prima sciolte non sieno le morali. Sempre le cose invisibili governano le visibili! Del resto l'apologo dello stomaco e delle membra di Menenio Agrippa dovrebbe insegnare qualche cosa!

Per completare queste mie modeste osservazioni dovrei parlare delle maggioranze e minoranze socialiste di tutti Stati e particolarmente dei belligeranti, ma l'argomento è troppo vasto e delicato, date le attuali condizioni, per venir svolto in un articolo, senza contare che per criticare gli uomini dell'Internazionale socialista di certe nazioni dovrei toccare i principali fattori o meglio le cause e i pretesti che provocarono tanto sconvolgimento. A dir l'animo tutto non basterebbero volumi!

Si potrebbe pertanto chiedere al »Lavoratore« che così frequentemente usa nelle sue prose le parole »noi socialisti« a quale scuola appartiene, perchè ve ne sono diverse e secondo noi passa una bella differenza fra quella dei Liebnicht e quella dei Scheidemann, fra quella degli Adler jun. e quella dei Renner, fra quella dei socialisti riformisti e quella dei socialisti disfattisti, fra quella dei socialrivoluzionari e quella dei Lenin e così via.

N. S.

Razne politične vesti.

Italia i Jugoslaveni. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Lugana, da je italijanski ministri predsjednik Orlando ob priliki svojega večnevnega bivanja v italijanskem glavnom stanu konferiral o jugoslavenskem vprašanju. Casopisje je očividno hotelo uglediti nesoglasje med političnimi strankami ter piše Italija prizna jugoslavensko državo, ne da bi se določile bodoče meje. — Italijanski iredentisti, ki so v začetku vojne pobegnili v Italijo, so izdali manifest s podpisi sedemindvajsetih poslancev avstrijskega in ogrskega parlamenta, tržaškega, goriškega, dalmatinskega in istrskega deželnega zbora. V manifestu se zahteva, da se zaustavi gibanje, »katero hoče jemati Italijanom pravico na bistveno sestavna področja italijanskega naroda ob jadranski obali«. Zahtevajo od italijanske vlade, da se strogo drži londonske pogodbe. Med drugim sta podpisana tudi Zanella iz Reke in Teodor Mayer iz Trsta. »Secolo« pravi na ta manifest, da podpisani nimajo pravice, da bi objavljali pozive in zarote v Italiji. Casopisje hoče svobodno pretresati nekatere nedostatke italijanske diplomacije in se ne bo dalo več utišavati po bolj ali manj sentimentalnih izsiljevanjih in lekcijah o patriotizmu. Ti iredentisti naravnost prezirajo dejstva. Tudi ostali listi, ki so nasproti Sominovi, Jugoslovonom sovražni politiki, ostajajo proti temu pravažni. »Perserveranza« pa nasprotno obzaluje, da se morajo ti neosvobojeni poslanci danes v Italiji počutiti tako, kakor da jih komaj še trpe. — Profesor Dino Saravali, tržaški poslanec, ki se zdaj nahaja v Rimu, izjavlja v nekem pismu, da Italijani ne smejo nikdar pozabiti, kako je cela desetletja trajalo sovražstvo med Italijani ter Hrvati in Slovenci v Dalmaciji in obrežnih pokrajinah. In tudi še danes so Slovenci, ki žive v monarhijski, sovražno razpoloženi pro Italijanom. Na slovenskem kongresu v Ljubljani se je zahtevalo Trst, oni Trst, ki je bil žarišče naših nacionalnih aspiracij in ki je bil vedno italijansko mesto. Protiaustrijskega gibanja med avstrijskimi Jugoslovani da je treba presojati zelo neupljivo, ker je znano, da so se ravno jugoslovanske čete vedno najhrajbreje borile v vrstah avstro-ogrskih vojske in da Jugoslovani proti vsej pra-

vici zahtevajo zase ravno ona področja, zaradi katerih je Italija stopila v vojno, ker so ta področja po poreklu in zgodovini popolnoma italijanska. Ali je potem prav, da se zahteva od Sominna, da naj izkazuje simpatije onim Jugoslovonom, ki so bili vedno sovražniki Italijanov v monarhijski in ki niti Italijanom izven monarhijske nočejo priznati pravice na ona področja, ki so popolnoma italijanska in zaradi katerih je Italija prešla toliko dragocene krvi. Saravali zato zastopa stališče, da Jugoslovonom sicer ni treba ovirati v gibanju za njihovo svobodo, da pa je treba odgoditi vsako odločitev v tej stvari, dokler se odnosi med Italijani in Jugoslovani ne razjasnijo popolnoma in dokler se Jugoslovani ne priznajo za odkrite sovražnike habsburške monarhije. — Daljni dokaz za iskrenost prijateljstva Italijanom napram Jugoslovonom mudi tabor poročilo kraljevega italijanskega zbora karabinerjev v Veroni, ki je datirano iz Vidma 4. decembra 1812 in je prišlo v roke avstro-ogrskih vojaških oblasti pri osvojitvi Vidma ter se tiče poslanca dr. Rybářa. V tem tajnem poročilu, ki ga je poslal italijanski generalni konzul v Trstu, Carlo Gallia, se obtožuje poslanec dr. Rybář, da je pogostoma zahajal v okoličino Čedadu in med tamošnjim slovenskim prebivalstvom uganjal slovensko »propagando«. Nadalje se pravi v poročilu, da je treba še nadalje z vsjo previdnostjo preiskavati to stvar, da bo ministristvo za vnanje stvari imelo dovolj upravičenja za odstranitev tujece, če se potrdi poročilo tržaškega generalnega konzula. Poročilo ponovno očita dr. Rybářu slovensko propagando, a prej pa da je spisal nekoliko člankov v tržaški »Edinosti«, ki mrgole zasramovani Italije, njene vlade in vojske. V poročilu se pravi, da je bilo pred nekaterimi dnevi zborovanje v Narodnem domu v Trstu za balkanske narode in na tem zborovanju je dr. Rybář vzporejal Italijanom z balkanskimi narodi ter trdil, da balkanski Slovani z vseh strani hite v vojsko, dočim pa so Italijani že od libijske vojne sem neprestano bežali čez mejo, da se izognejo vojaški dolžnosti. Prepis tega poročila je bil doposlal ministru zunanjih stvari. Podpisani je Carlo Gallia.

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?
Ta teden, od 9. sept. do 14. septembra (8. razdeljevanje) se bodo mogla proti preščinjenju izkaznice za živila na št. 8 in predložiti izkaznice za nakup kruha dobiti poleg dnevnega odmerka 200 gramov (20 dek) kruha in dodatka 140 g (14 dek) za delavce pri težkih delih, ki ostaneta nezmanjšana, naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na osebo in teden:

TESTENINE.
eno četrtinko kg testenin po K 4'40 kg.
BELA MOKA ŠT. 0.
eno osminko kg bele moke št. 0 po K 2'76 kg.

JAJCA.
eno jajce po 1 K komad; za neimovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico) po 80 vin.

SUHA ZELENJAD.
10 dkg suhe zelenjadi po K 11'' kg.
en o osminko kg cikurija po K 9'60

SOL.
eno osminko kg soli po 28 vin. kg.
MAST.

Ob predložitvi izkaznice za meso in maščobe, ki se preščinje na št. 4, se bo dobivala v običajnih prodajalnah do vštete sobote 14. t. m. na izkaznice št. 54 mast.

KIS.
eno osminko litra kisa po 52 vin.
Ta teden dobe kis lastniki izkaznic za kuhinje in ubožnico.

OLJE.
Na vsakih 6 odrezkov uradne izkaznice za maščobe, veljavnih za čas od 9. do 15. sept., se bo dobila proti predložitvi izkaznice za živila, izkaznica št. 13, na katero se bo dobilo v običajnih prodajalnah do vštete sobote 14. sept. po 6 centilitrov olja po K 28, za neimovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico) po K 14 liter.

Za dobavo olja morajo vsi brezpogojno izročiti male izkaznice in predložiti istočasno legitimacijsko izkaznico za meso in maščobe, ki bo preščinjena na št. 5.

DODATNE IZKAZNICE ZA MAŠČOBE.
Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dodatne izkaznice za kruh in do dodatne izkaznice za maščobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 9. sept. do 15. sept. in predložiti izkaz. št. 86 ter morejo nanjo do vštete sobote 21. sept. v običajnih prodajalnah dobiti 3 dkg slanine. Cena K 24.— kg. Izkaznica št. 85 veljajo do sobote 14. septembra izkazati si je z izkaznico za nakup kruha.

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.
Tekom tega tedna se razdele izkaznice št. 54 za govedino in za neimovite sloje tudi izkaznice št. 54 toda z rdečo črto.

SODA.
eno četrtinko kristalizirane sode po 52 vin kg. Prinejti se s seboj posodo ali papir.

REDILNA MOKA ZA STARCE, BOLNIKE IN OTROKE.
en zavoj redilne moke 1/4 kg. po K 1'40 za vsi. Tekom tega tedna se preščinje št. IV. rumenih in št. I. sivih izkaznic, veljavnih za meseca september in oktober 1918.

JAVNE KUHINJE IN UBOŽNICE.
Lastniki izkaznic za javne kuhinje in ubožnico dobe ta teden: osminko kg ci-

korije, osminko kg soli, osminko litra kisa in četrtinko sode.

Prodaja kuriva.

Ogje. 20 kg na rumene izkaznice. Razdeljevanje 9. septembra. Cena 80 vin. za kg.
Sv. Vid: 501—1000 (17) Lazz. vecchio 17. — Staro mesto: 751—1000 (13) Mura 12. — Stara mlinca: 1—400 (15) Risorta 17, 401—700 (15) Medja 52. — Nova mlinca: 501—600 (16) Toro 13, 601—870 (16) L. Ricci 4. — Sv. Jakob: 1—400 (19) Rivo 10, 401—500 (19) Giuliani 12, 501—811 (19) S. Marco 38. — Kjarbola: 201—370 (10) Cancellieri 110, cena 82 v za kg. — Kjadin: 1—456 (12) Farneto 46. — Rojan: 1—100 (11) Boročevičeva 63, 101—430 (11) Boročevičeva 51.
Koks. 10 kg na modre izkaznice. Cena K 2'70 za 10 kilogramov.

Stara mlinca: 901—1100 (53) Risorta 17. Kjarbola: 1—200 (49) Concordia 15. — Sv. M. M. Zg.: 161—437 (41) Guardia 9, 1—150 (42) Giuliani 12. — S. M. Sp.: 151—323 (31) Cancellieri 110, cena K 2'90 za 10 kg. — Kjadin: 1—249 (42) Farneto 46.

PETROLEJSKE IZKAZNICE.

Osebe, ki so iz tehnijskih vzrokov zamudile izdajo petrolejskih izkaznic, morejo naknadno dobiti petrolejsko izkaznico. V ta namen naj se družinski glavarji (oz. njihovi namestniki) mestnega okraja »Novo mesto« in sicer naslednjih ulic: Miramarška, Tor S. Piero, S. Teresa, Boccaccio, G. Leopardi, Gazzoletti, L. Ariosto, T. Tasso, Boročevičeva, scala Belveder, piazza Stazione, Flavio Giola, al Cisternone, dei Stella, V. Monti, campo Belveder, A. Somma, G. Gozzi, C. Rossini, Commerciale, Pauliana, Tivarnella, S. Anastasio, L. Ghiberti, Ghega, piazza Ralli, prijavijo v ponedeljek, 9. t. m., in torek, 10. t. m., v času od 8 dop. do 2 pop. pri poslovalnici za kurivo v ul. nadvojlove Josipa. Prinejti je s seboj živilsko izkaznico in izkaznico za kurivo. Neresnične napovedbe se kaznujejo z odvzetjem petrolejske izkaznice in poleg tega še v smislu obstoječe naredbe o ureditvi prometa s petrolejem.

Domače vesti.

Pogreb ge. Marije dr. Wifanove se bo vršil v Kranju, danes, v nedeljo, 8. t. m., ob 4 popoldne.

Konec poletnega časa. Kakor se je sporočilo že ob uvedbi poletnega časa za leto 1918, se 16. septembra ob 3 zjutraj zopet preide k normalnemu časovnemu štetju in je torej tedaj treba kazalec vsaj javnih ur pomekniti nazaj na 2. Ta prehod se je določil zato v noči od nedelje na ponedeljek, ker je ob tem času železniški promet najmanjši in se da obeh stvari najlažje izvesti.

Podružnicam CMD. Vsem podružnicam »Družbe sv. Cirila in Metoda«, ki se še niso vzdrmlile iz svojega spanja, kliče glavna »Družba«: Vzdrmlite se, vstanite, hitite na delo, kajti solnce je že davno izšlo in razliva svoje blagodejne žarke po pestrih livadah naše domovine. Na delo, da tudi ve, naše ljube hčerke, ne zamudite pri koristnem delu za naš narod, da ne poročete ob času žetve: »Sad je tu, a mi truh naših rok!« — Res je težavno v teh težkih časih, ki ni ljudi, ki bi utegnili žrtvovati svoje silo kulturnemu delu za narod, toda pomislite, polja ste obdelali, vinograde okopali in skrbite za domove tudi, ko ni vaših najboljših delavcev doma. Kvišku sreci! Pogum in resno voljo za narodovo prosveto! Vse speče podružnice pozivljamo, da že v tekočem letu skličejo svoje občne zbornice, ter izvolijo odbore. Prosimo jih tudi, da prično intenzivno delo za gnotni blagor »Družbe«. Tisoč in tisoč slovenskih otrok je v obmejnih krajih, ki hirajo telesno in duševno; telesno, ker nimajo hrane, duševno, ker nimajo pouka v svojem materinem jeziku. Vsi ti tisoči stegujejo svoje vele ročice do vas, rodoljubi po širni slovenski domovini, prosče vas odpomoči. Vsi, ki nosite v srcu ljubezen do svojega rodu, vsi ste pozvani na kulturno delo, oprinite se svojih podružnic, da ožive in da vzplamt njih ožni po vsej naši domovini, kakor zažare v kresni noči kresovi!

Ravnalne cene za grozdje in vino. Presojevalnica cen v Trstu je določila naslednje ravnalne cene za grozdje in vino istrskega pridelka leta 1918: Grozdje: trgatav na pridelavecve stroške, neprebrano, tehtanje na lico mesta, K 375 kr.; vino: vsakateri istrski pridelek, izvzeta so samo desertna vina, ki se prodajajo v steklenicah, iz proizvaja lajčeve kleti po K 60'' za stopnjo alkohola in hektoliter. Te cene veljajo tudi za vina, pridelana v tržaški spodnji okolici. Za trgovino z istrskim vinom na debelo in drobno ter za trgovino in vino, pridelano na Goriškem, v gornji tržaški okolici in na Krasu se ravnalne cene določijo v kratkem. Zgoraj navedene cene za istrsko grozdje in vino so se določile sporazumno s pazinsko presojevalnico cen.

Prazni sodovi. Trgovinska zbornica javlja, da so v Ukralini na razpolago znatne množice praznih sodov. Interesenti naj se obrnejo za nadležna pojasnila na »k. u. k. Landstelle« v Lvovu.

Železniške vojne kuhinje. Prejeli smo iz krogov državnih železničarjev: Pred par meseci se je od naših državnih železničarjev pri Sv. Andreju zahtevalo, da naj izročijo svoje aprovizacijske izkaznice, da bom potem dobivali vsjo hrano v železniški vojni kuhinji. Oblubili so nam tedaj, da bomo dobivali boljso hrano. Izročili smo izkaznice. Toda kako pa je prišlo sedaj! Mi, ki si s svojimi K 220 ne moremo kupiti niti polente, dobivamo samo suh krompir in pa kako redko »mineštro«, a še to večinoma prismojeno. Šest kuharic je v kuhinji, in te bi menda vendar lahko pazile vsaj toliko, da bi bil oni sorni krompir, ki ga dobimo, vsaj kuhan, ne pa napol sirov, kakor ga nam dajejo sedaj. Znanjandnem. Določeno je sicer nadzorstvo kuhinje, toda tisti, ki naj nadzorujejo kuhinjo, se menda bolj brigajo za lastni trebuh, kot pa za druge, in zato so oni sami lepo debeli, mi pa lačni. Če polde tako dalje, se mora nehati vse. Kako naj pa delamo ob taki hrani? Zato pa prosimo pristojne činitelje, da naj se pobrižajo nekoliko za nas železniške delavce in pogledajo katerikrat tudi v to našo kuhinjo, da bode videli kaj in kako se kuha za nas, posebno pa pogledalo vsaj tupatam nekoliko na prste onih, ki gospodarijo in ukazujejo v kuhinji. Na ta način, kakor doslej, nikakor ne more in tudi ne sme več dalje, ako hočete, da bomo mogli delati. — Delavci državne železnice.

Poštno vesti. Glasom sporočila otomanske postne uprave dobajajo v tamošnji službeni okolici v zadnjem času iz Avstrije v velikih množinah pisma s carini povrženo vsebino. Takšne pošiljke pa so nedopustne, ker je po čenu 16 § 3 t. 2 b. sve-

točne poštne pogodbe prepovedano devati v navadne ali priporočene pisemske pošiljke carini podvržene predmete. Otokanska pošta uprava je za to izjavila, da se bodo v prihodnje take predpisi neodgovarjajoče pošiljke v smislu določil svetovne poštne pogodbe vračale v kraj predaje.

Vpisovanje na državni gimnaziji (nemški), realni gimnaziji (nemški), nemškem dekliškem liceju in nemški trgovski šoli za deklice se bo vršilo vpisovanje 16. septembra popoldne.

Učiteljske demonstracije v Ljubljani. Za četrtak popoldne je bil sklican v Ljubljano učiteljski shod, da javno poudari upravičeno zahtevo kranjskega učiteljskega združenja, ki noče več v lakoti in bedi izvrševati svojega poklica, temveč zahteva od države in države vsaj toliko zaslužka, da bo moglo živeti. Vlada je iz nerazumljivih razlogov ta shod prepovedala, vendar pa tako pozno, da je večina učiteljskega združenja bila med temi že prispela v Ljubljano. Ko so zborovali prišli v dvorano »Mestnega doma«, bilo jih je nad 500, jim je nadučitelj R. E. k v imenu sklicateljev prečital prepoved ter jih pozval, da naj se razidejo. Zborovalci, med njimi posebno mnogo učiteljic, med katerimi je vladalo od vsega pričetka razburjeno razpoloženje, se pozivu sklicateljev niso vdali. Cela dvorana se je dvignila v burnih ugovorih: Zakaj nam prepovedujete shod? To je stanovsko zborovanje! To ni političen shod! Mi ne zahtevamo drugega, kakor kruh! Učiteljsko je vztrajalo v dvorani in se ni hotelo raziti. Numerarni shod so posetili med drugimi tudi državni poslanci dr. Pogačnik in Gostinčar, ter deželni poslanci, deželni odbor in podžupan ljubljanski dr. Karel Triller, Adolf Ribnikar in Eng. Gangl. Ko so navzoči poslanci videli, da postaja razburjenje vedno večje, so skušali učiteljsko pomiriti z nagovori. Poslanca Gostinčar in dr. Pogačnik sta obljubila kranjskemu učiteljsku kar najprejlejšo podporo Jugoslovanskega kluba. Podžupan dr. Karel Triller je v imenu navzočih narodnih voditeljev izjavil, da ga ni postopenega človeka med nami, ki bi se ne čutil solidarnega z našim učiteljskim, katerega obupni položaj ni samo deželni, ne več avstrijski, marveč svetovni skandal. Deželni poslanec učitelj Gangl je utemeljeval zahtevo učiteljskega združenja, da je sila priklopila do vrhuca. Govoril je tudi še pisatelj Ivan Cankar. Zborovalci so burno pritrjevali izvajanje govornikov in vedno pogostejše so se slišali vzkliki: Napravimo konec! Proglasimo strežnik! Ko je končno neki učitelj predlagal, da naj se zborovalci izrečejo za stavko, ki naj se prične v znamenju obupa takoj začetkom šolskega leta, ako do takrat ne bo ustrezno učiteljskim zahtevam, so se med burnim pritvilitvami dvignile vse roke v dvorani za ta predlog. Pri protizglasovanju se ni dvignila niti ena roka. Ker je navzoči politični komisar zborovalce iznova pozval, da naj se razidejo, se je učiteljsko umaknilo iz dvorane ter v dolgem izprevedu odšlo po mestu, hoted pred deželni dvorec. V Wolfovi ulici je stopila učiteljska naproti policiji, katero poveljival je naznanil zborovalcem, da ne smejo za nobeno ceno pred hišo deželnega mogotca. Učitelji so se nekaj časa pogajali s policijo ter zatrjevali, da ne nameravajo prirediti nobene hrupne demonstracije, temveč da hočejo pred dvorcem le mirno in molče demonstrirati za svoje zahteve. Policija se ni vdala ter je zagrozila, da bo proti demonstrantom nastopila tudi s silo, ako bi poskušali priti naprej. Na posredovanje nekaterih starejših tovaršev so se zbrani nato obrnili nazaj. Na nasilje policije pa so pričeli odgovarjati z živahnimi, vedno bolj burnimi kliči: Zivela Jugoslavija! Zivela svoboda! Demonstranti so korakali prepevajoč našo narodno himno k Prešernovemu spomeniku, kjer se jim je pridružila velika množica narodnega občinstva, ki je v glasnih klikih izražalo svoje simpatije za tlačeno učiteljsko. Množica je pred spomenikom zapela: »Hej Slovani in »Lepa naša domovina« in večina učiteljskega se je nato podala na vrt hotela »Struckelja«, kjer so mladi in stari obnavljali obljube, da bo učiteljsko ostalo zvesto svojemu današnjemu sklepu. — Za učiteljski shod so bile pripravljene te-le resolucije: 1. Deželni odbor se pozivlja, da prispeva k že dovoljeni državi vojnodražinski dokladi za leto 1918. s 50%. 2. C. kr. osrednja vlada se pozivlja, da nemudoma izvrši sklep državne zbornice z dne 24. julija 1918., ki se tiče enkratnega nabavnega prispevka vsemu ljudskošolskemu in meščanskošolskemu učiteljsku za leto 1918. v znesku 70 milijonov kron. 3. C. kr. vlada se pozivlja, da v svrhu sedanjim razmeram dostojne regulacije učiteljskih plač čimprej skliče kranjski deželni zbor. 4. Deželna in centralna vlada sta odgovorni in krivi posledic, ki bi nastale, ako se zahtevam pod točko 1. in 2. takoj ne ugodijo. Prepoved shoda je omejenočlila sprejem resoluacij ter vzročila, da je bil mesto njih sklenjen — štrik.

Obnoveitev Goriske. Včeraj se je v ministru za javna dela pod predsedništvom ministra za javna dela vit. Homanna in v navzočnosti tržaškega namestnika barona Fries-Skeneja ter zastopnikov udeleženi vojaških oblasti seja ministrstvene komisije za obnovitvene zadeve, v kateri se je obširno razpravljalo o vprašanih gospodarske obnove Goriske in Gradišanske. Konferenca o obnovi Gorisko-Gradišanske se bodo nadaljevale oktobra v Gorici.

Dobava krompirja. Z Dunaja se poroča: Da se ustrezno ponovno izraženi želji širokih krogov, namerava urad za ljudsko prehrano prihodnje dni poveljati politične deželne oblasti, da pod gotovimi pogoji in iz gotovih ozemelj omogočijo dobavljanje krompirja pri pošteletih samih.

Služba konzulenta v tržaški poboljševalnici je razpisana do 23. t. m. Zahteva se avstrijsko državljanstvo, neoporečnost, zdrava telesna konstitucija in usposobljenost za vodstvo srednje, meščanske ali ljudske šole. Prošnje je treba nasloviti na tajništvo javne dobrodelnosti v ul. Istituto št. 29. Pojasnila daje isto tajništvo ob ponedeljkih in sobotah od 12 do 1 popoldne.

Mestni otroški vrtci se odprejo zopet v ponedeljek, 16. t. m. V te zavode se sprejemajo otroci obeh spolov, ki so dopolnili tretje in še ne prekoradili šestega leta starosti. Vpisovanje se bo vršilo od 16. do 30. t. m. t. m. od 9 do 12 dop. Prinesli je treba s seboj rojstni list, izpričevalo o cepitvah kozicah in zdravniško izpričevalo o zdravih očeh. Otroci, ki se še ne morejo sprejeti, ker nimajo predpisane starosti, se bodo vpisovali prve tri dni vsakega meseca od 9 do 12. Mestni magistrat toplo priporoča prebivalstvu, da naj vpiše deco v te zavode, kjer se deco izobražuje ter dobiva hrano zastonj in jo šolski zdravnik preiše vsak teden.

Na c. kr. pripravilci za srednje šole v Trstu ulica sv. Franciška 25. II. se bodo vršilo vpisovanje

šolsko leto 1918/19 sledeče dni: za I. letnik v nedeljo dne 15. sept. od 9 do 11 dop. in za II. letnik v ponedeljek dne 16. sept. od 10 do 12 dop. V prvi letnik se bodo sprejemali učenci, ki so z uspehom dovršili II. ali III. razred ljudske šole. Zglasiti se morajo v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter prinesli seboj: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko izpričevalo, 3. izpričevalo o cepitvah kozic in 4. izkaz, da so zdravih oči. Pri vpisovanju plačajo znesek 3 kron kot učni prispevek in vpisnino. Učenci, ki prestopajo v II. letnik, se morajo zglasiti s zadnjim letnim izpričevalom ter vplačati 2 kroni učnega prispevka. Ponedeljni izpiti se bodo vršili v soboto dne 14. septembra ob 9 zjutraj.

Vpisovanje v rojansko šolo. Vpisovanje v to šolo se bo vršilo 12., 13. in 14. septembra v priložni postlopa mestne šole na trgu »Evangeljske cerkve«. K vpisovanju novih učencev je treba privedi otroka in prinesiti s seboj: 1. rojstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada, 2. izpričevalo o cepitvah kozic iz zadnjih 5 let, 3. izpričevalo zdravih oči, ki mora biti iz tekočega leta. Za vpis v višje razrede je potrebno zadnje šolsko izpričevalo. Za vsakega otroka je treba povedati tudi domovinsko občino.

Ljudski oder opozarja na predavanje, ki se bo vršilo v torek, 10. septembra, ob 8 zvečer v veliki dvorani »Del. doma« (ul. Madonina 15). Predaval bo naš odlični slovesnik dr. Ivan Prijatelj, kustos dvorne knjižnice na Dunaju, o predmetu: »Levstik, Jurčič in Stritar — glasniki mladostvene kulture«. Predavanje bo gotovo nekaj zanimivega, ker nameruje presojati z predavateljevo omenjene tri naše klasične pisatelje s posebnega vidika, v kar mu bodo služili povsem novi viri. Kdor je kdaj prebral kakšno izmed mnogostevnih dr. Prijateljevih razprav, ve, kak originalen kritičen duh obvladuje tega našega prvega slovesnika, ve pa tudi, kako domača, preprosta in lahkonumljiva je njegova beseda. Obljubljamo si tedaj po pravici lep redavateljski večer.

Mestna slovenska ljudska šola v Skednju. Vpisovanje za novo šolsko leto bo 12., 13. in 14. t. m. popoldne od 2 do 5. — Vodstvo šole. Otroški vrtec v Skednju. Vpisovanje za novo šolsko leto bo 12., 13. in 14. t. m. popoldne od 2 do 4. — Vodstvo vrtca. Podružnica CMD pri Sv. M. Magdaleni odpoveduje današnje veselice radi nepričakovanih zaprek. Veselice se bo vršila prihodnjo nedeljo, 15. septembra. — Odbor. Otroški vrtec CMD pri Sv. Jakobu. Vpisovanje v vrtce se bo vršilo 13. in 14. septembra od 9 do 12 dop. Sprejemali se bodo izključno otroci od 4 let dalje. Otroci pod 4 leti se vsled pomankanja prostora pod nikakim pogojem ne bodo sprejemali. Pri vpisovanju se bo pobirala tudi običajna vpisnina 2 K od otroka. — Odbor podružnice CMD pri sv. Jakobu.

Sejena. Ista družba ima sedaj na razpolago semena čebule bele in rdeče, zimске redkve in špinačo. Semena se dele ob delavnikih od 8 in pol predp. do popoldne.

Tobačni prah za pokončavanje gosenic in drugih žuželk se bo razdeljeval kmetovalcem po Tržaški kmetijski družbi v Trstu, Dunajska ulica št. 10. I. desno. Kmetovalci, ki bi rabili ta pripomoček, naj se oglašje v uradu omenjene družbe.

DAROVİ.

- V počastitev spomina pok. ge. Marije dr. Wilfanove daruje rodbina T. Zadnika K 20.— za Dijaški dom. Denar hrani uprava. — Marija Kosovel-Weber daruje nameste cvetke na prerani grob g. Mariji Wilfan K 20.— ženski podružnici CMD v Trstu. Denar hrani uprava. — V. Kosovel daruje v počastitev pok. Marije Wilfan za šentvidsko šolo K 10. Denar hrani upr. — Mesto venca na krsto prebajke, nepozabne gospe Marije dr. Wilfanove daruje rodbina dr. Pertotova K 50.— za »Dijaški dom«. Denar hrani uprava. — V počastitev spomina pok. gospe Marije dr. Wilfanove darujeta Ciril in Marija Valentič K 20.— za »Sklad v podporo ubogih učencev skedenske šole«. — V počastitev spomina pokojne gospe Marije dr. Wilfanove daruje dr. Maks Obersnel K 10.— za Dijaški dom. Denar hrani uprava. — V počastitev spomina pokojne gospe Marije dr. Wilfanove daruje Ante Bogdanović za Dijaški dom K 100.— Denar hrani uprava. — V počastitev spomina pokojne gospe Marije dr. Wilfanove N. Stepančič za možko podružnico CMD K 30.— Denar hrani uprava. — V počastitev spomina pokojne gospe Marije dr. Wilfanove F. Grom za naše stradalce otroke K 50.— Denar hrani uprava. — V počastitev spomina blagopokojne gospe Marije dr. Wilfanove darujeta dr. Egon in Mery Starč za revno deco Ciril Metodove šole K 100.— Denar hrani uprava. — V posvečenje spomina blagopokojne ge. Marije dr. Wilfanove so darovali naši Glasbeni Matiči: gg. Karel Mahkota in Josip Prunk po 10 K, Prinčič Vladimir 4 K. Denar izročjen odboru. — V počastitev spomina blagopokojne gospe Marije dr. Wilfanove so nabrale odbornice ženske podružnice CMD med seboj K 110.— za to podružnico. Od tega je darovala odbornica g. Iva Mihelič K 50.— Denar izročjen podružnici. — Za šentvidsko šolo v Trstu so nadalje darovali v Borovnici: Ana Simunović 15 K, Ivan Modrijan 10 K, Neimenovani 20 K, Jerica Cerk 4 K, Minka Petrič 2 K, Anton Kovač 40 K, Ivan Turšič 10 K, skupaj 101 K; poprel izkazanih 456 K, skupno K 557.— Denar hrani uprava. — Za tri sedeže v šentvidski šoli se je nabralo v dalmatinski gostilni »pri Omišu« na Stari mitnici

K 150.—, katere so darovali pri poravnavi računov gg. Oki in Oku K 20.—, Pepi S. K 60.—, Jaka K 30.—, Vladko K 20.—, gostilničar Mate Kuzmanič K 20.—. Denar, prvič nabran za CMD v tej gostilni, hrani uprava. — Za rojanskega Sokola daruje g. Bulič K 100.—.

Nikola Čarčovič

c. kr. krmar pri pomorski vladi

je po kratki bolezn danes mirno v Gospodu preminul. Zahajajo soproga LUCIJA in hčerki MARIJA in NIKOLINA naznanjajo prežalostno vest vsem sorodnikom, znancem in prijateljem. Pogreb dragerega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 9. t. m., ob 10^{1/2} predp. iz hiše žalosti ul. Tor S. Lorenzo št. 4. TRST, 7. septembra 1918. Brez posebnega obvestila. Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

Češko Budjevička Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galati (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Iščem mesечно sobo v bližini ulice Istituto. Ako mogoče proti telenu. Plačam po dogovoru. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod imenom »Državni arhivnik, mes. soba«. 2684

Mesečno sobo s pečo iščem, ako mogoče tudi s hrano, v bližini ul. sv. Franciška. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod »Engelbert Gangl«. 2690

Prodajo se na-leđa posesta: hišica blizu cerkve v Rojani z majhnim poljem, 2 nadstropji, 5 stanovanj s sobo in kuhinjo. Dohodek v mirnem času 2.000 K. Proda se za K 85.000.— Vila na Opčinah, nova zgradba, z velikim poljem, obdelanim, 400 sežnjev, 5 sob, kuhinja, moderni komfort, 240 sežnjev, 3 sobe, kuhinja, moderni komfort, velik kamenolom, proda se za 27.500 K in razna zemljišča na Greči, Opčinah, Rojani in Skednju. Pojasnila daje Kautič & Partners, ulica Malolica 16/III. 2691

Prodajo se 3 posestva v mestu za 500.000 K in 1.000.000 K. Kautič & Partners, ulica Malolica 16/III. 2692

Iščem deklico za varuhinjo otroka. Dobi hrano in obleko. Vittorio Colonna 6, vr. 12. 2693

Prodajo se postelja za 2 osobi za 80 K. Kija dia v hribu 79, pritišje (Rossetti) 2694

Išče se dekle ali ženo pripravna za kavarno in mlekarno. Carintia 21/IV., desno. 2684

Prodajo se pohištvo zakonske sobe. Carintia 21, IV., desno. 2685

Iščem moža v 60. letih, za paznika na vrtu, plača po dogovoru. Dobi stanovanje, hrano in obleko. Naslov na Ins. odd. Edinosti. 2686

Diplomirana učiteljica ponuja slovenski ali nemški, po najlažji metodi, z gotovim uspehom, ker razlaga tako, da mora vsakdo razumeti. Pojasnila od 3-5. Chiozza 27 III nad, II. stopnice, vr. 8. 2682

Stanovanje s hrano za učenca C. M. meščanske šole se išče pri dobri in v vzgajnem okoliščini slovenski družini v bližini šole pri Sv. Jakobu. Živila bi okrajvali oče sam. Ponudbe pod »A. Z.« Ins. odd. Edinosti. 2686

Prodajo se naslednje pohištvo: 2 novi zakonski postelji s vzmeti, umivalnik z umazanjem, dve omari, dve nočni omari, postelja za eno osebo s vzmetom in omara s 4 predali. Solitario 29, I. vr. 11. 2687

Lak za slamnate klobuke prodaja mirodilnica Cilia ul. Poste 6. D 61

Sulmiljak za električne baterije prodaja mirodilnica Cilia ul. Poste 6. D 62

Prispeli so praški za barvanje blaga v mirodilnici Cilia ul. Poste 6. D 59

Beli prah za platenne čevlje prodaja mirodilnica Cilia ul. Poste 6. D 60

Vosek za parkete v škjaljo od 1/2 kg prodaja mirodilnica Cilia ul. Poste 6. D 63

Muholovke po 25 vin. prodaja mirodilnica Cilia ul. Poste 6. D 64

Parafin sveče v kosih, vosek kupuje mirodilnica ul. Poste 6. D 65

Nemščino in francoščino za začetnike in višje sokošolce uči vestna učiteljica. 12 K mesečno. Ulica Acquedotto 33, IV. levo. 2660

Popolnoma opravljena brivnica se odda v najem na Acquedotto 20. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod »Brivnica«. 2688

Kupujem prazne steklenice in eunje. Ulica Geppa 16, Koklius 2679

Gospodinja išče vdovec s tremi nedoraslimi otroki. Prežnost ima vlogo ali priletna gospodična dobrega srca, neoporečnega vedenja in vajena vseh hišnih del. Cenjene ponudbe tudi z dežele na Ins. odd. Edinosti pod »Gospodinja«. 2618

Išče se stanovanje z sobo, sobico, kuhinjo, vpejajo pilna ali elektrike in vode. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod »Stanovanje«. B 23

Založen likerjev, refoška, raznovrstnih vin in malinovca. Postrežba na dom. K. Štoka, ul. Stadio 29. 2655

Trgovina s prodajo novih in rabljenih koles po najnižjih cenah; popraviljanje koles, šivalnih strojev ter gramofonov. — Ulice 7 Borovci 24. Okuk. 266a

Samo na debelo. Raznovrstno blago za preprodajalec, galante-rije in drobninae. — Jakob Levi, Trst, ulica 8. Nicolo 19. 8147

Vreče vsake vrste kupuje in plača po najnižjih cenah Fran Babič v Trstu ul. Molino grande št. 20. 2591

Zdravnik za kurja česa, pooblaščen, sprejema od 1-4, ob nedeljah od 9-1, Piazza della Borsa 7, II. Zuban. 2622

Kreosofin (mlečni kreosotov sirup) najboljši pripomoček proti kroničnemu kašlu in boleznim dihalnih organov. Izdoluje lekarna Codrinas, Trst, Ul. Riborgo 17. D 7

† S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena hči, sestra in svakinja **Josipina Lisjak** včeraj, po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspala. Pogreb drage pokojnice se bo vršil danes, 8 t. m., ob 6. uri sveder iz hiše žalosti v Stanjelu št. 65 na domače pokopališče. STANJEL, 8. septembra 1918. Franc, oče. Antonija, Amalija, Julija, Marija por. Jenčič, Matilda por. Vrtovec, Leopolda por. Dintinjane, sestre. Anton, Alojz in Ivan (odsotni), bratje. Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

† S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš dragi soprog oziroma oče itd. **IVAN STANIČ** c. kr. spekejalec danes zjutraj izdihnil svojo blago dušo. — Pogreb dragerega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 9. septembra, zjutraj ob 9^{1/2}, iz hiše žalosti ulica Scala al Monticello št. 1, vogal ulica Giulija 84. TRST, 7. sept. 1918. POLONA, soproga. Marija, hči. Anton, Josip, Ivan, sinovi. Evgenija, nevesta. Marija, vnukinja. Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

Več vagonov **bukovega oglja** je na prodaj. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod šte. 1608.

Fotografski atelje **DAGUERRE** Trst - Corso šte. 30 - Trst Razglednice v platnu. Specialiteta: slike v barvah, fotoschizzi. Cabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Josip Struckel Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina Novi dohodi volnenega blaga za moške in ženske. Velika izbira kozuhovine, nogavic, volnenih srajc (maje) barhanta, svilenega in volnenega blaga za bluže, čipko vih ovratnikov in okraskov.

Dr. Ivo Novak, odvetnik v Gorici sedaj begunec v Celovcu, naznanja, da otvori zopet svojo pisarno v Gorici, tekališče Prana Josipa šte. 34.

Odvetnik dr. Peter Medvešček naznanja, da se je preselil iz Radeč pri Zidanem mostu in otvoril s 1. septembrom t. l. svojo odvetniško pisarno v Gorici pred škofilo št. 5.

Veče količine prvovrstnog, jakog **OCTA** u hrastovim buradima, nadalje 1000 hl **Jakog srjemskega vina** upotreblivo također za boca nudi **IZIDOR PESING, Mhrovica.**

Blanka Marija Chiesa inž. Henrik Šorli poročena Trst, 7. septembra 1918.

ŽIVNOSTENSKA BANKA PODRUŽNICA V TRSTU Ulica Pentarosa vogal ul. Maria Teresa - Lastna palata. Delniška glavica K 120.000.000. — Rez. zaklad K 41.500.000. Izvijeje kebanje vse banke in monopolne transakcije. Uradne ure od 9-1 pop.

Na nabiralno polo šentvidske podružnice CMD ste nabrali gđici. Pericevi K 230.— in sicer K 90.— v Slivnem, K 45.— v Sempolaju, K 80/60 v Mavhijah, ostanek pa v Trstu. Čast vrtilna nabiralkama! Denar hrani uprava.

Za otroški vrtec v Barkovljah so darovali: Dragotin Milič 40 K, N. N. 10 K, odklonjen honorar za prošnjo, Stefanija Sušmel 10 K, Marija Kosic 2 K, N. N. 19 K, Lojzka in Zdravko 17 K, Parčina 10 K, dr. Maričić Božidar 16 K, Anton Šuka 10 K, Znidarski Anica in Marija 15 K, Vitez Terezija 7 K, N. N. 5 K, N. N. 5 K, Pertot Milka 6 K, Pertot Antonija 3 K, Čermelj 3 K, Detela 3 K, 2 N. N. 4 K, Svagelj Marija, Vojak, Filipič, Martelanc Rudolf, Pertot Marija po 2 K, Zabrič Josip, Cuban Pavel, Marija Martelanc, Starc Stojan, N. N., Meserič, Martelanc Svetko, Starc Jakob, N. N., Gandolfo Fran, Starc Alojz, Gram, Martelanc Anton po 1 K, Barkovljanske pevke darovale 50 K.

Gospod Artur Lokar, c. kr. notar v Ajdovščini, je že ponovno daroval iz neke kazenske poravnave K 50 za goriške begunce. Blagemu darovalcu, ki se ob takih prilikah vedno spominja svojih sorojakov v pregnanstvu, kličemo iz dna srca: Bog plačaj obilokrat!

Za rojanskega Sokola so darovali: Jos. Milej K 24, Pegan K 10, ker se ni mogel udeležiti nastopa brat Mirko Kravos K 4; Vlado K 2. (Poslednji znesek hrani uprava). — Za žensko podružnico CMD daruje g. Jaka Štoka K 10, ker ni bilo prave sčimence za nabiranje. Denar hrani upr.

Kinematograf „CENTRALE“ Acquedotto 4

Samo danes veliki cirkus Wolfson

Zadnjikrat v Trstu. Največji uspeh sezone

Od 15. septembra t. l. naprej želim najeti v bližini ulice Sv. Frančiška As. preprosto opremljeno sobo s posebnim vvhodom, pečo in hrano. Prispevam z nekoliko živili. Ponudbe z navedbo cene in kakih drugih pogojev prosim tekom enega tedna na naslov E. GANGL, Metlika, Bela Krajina (Dolenjsko).

Osigurateljni zavod trazi gospodina prista od vojništva ili gospodičnu sa trgovackom naobrazbom vješte hrvatskom ili slovenskom, te njemačkom ili talijanskom jeziku. — Ponudbe upraviti na Podružnicu Croatiae Trst, ulica Lavatoio broj 1.

Mermangild Trocca TRST, ulica Barriera vecchia 8 ima veliko zalogo mrtvaških predmetov Vencl iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetlic s trakovni in napisl. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižja konkurenčna cena.

Umetni zobje z in brez čeljusti, zlate krone in obročki VILJEM TUSCHER konces. zobotehnik Trst, ul. Arciduca Giuseppe (Ex Caserma) št. 13, II. Ordinar od 9 pred. do 6 zvečer.

ZDRAVNIK Dr. Henrik Manheimer specialist za notranje in otroške bolezni, sprejema vsak dan od 2 do 4 popoldne, razen nedelj, v ulici del Teatro št. 1, II. nadstr., 28.

JUGOSLOVANI! Izvrstno izpadle fotografije dr. Krekove slavnosti v št. Janžu na Dolenjskem naročajo se pri priznanem fotografu Vekoslavju Kleinu v Sežani, kateri od prodajne cene odstopa 5% prispevka C. M. D. — V zalogi so dr. Korosec in dr. postanec Stanjek, kot govornika na odru in spominška plošča nemarnega dr. Kreka — Cena slike je K 6, razglednice pa po 2 K (originali). Narodno misleče trgovce na deželi pozivam stem, da se čim prej odločijo za prodajo razglednic, katere lahko pri zgoraj imenovanem pisemno naročijo. 1000 komadov 100 K. Slike so v izlozbi knjig. Štoka v Trstu. VEKOSLAV KLEIN priznani fotograf, Sežana.

V veliki zalogi platnenih čevljev iz cevine „AL POPOLO“ v Trstu ul. S. Sebastiano št. 6 se prodajajo platneni čevlji s podplati iz cevine s usnjatimi podplatnimi nabiti. Provozajo se naročila po meri in izvršujejo v dveh ali treh dneh, tudi če naročnik preskrbi platno. Specialiteta: mazilo za čevlje. Gumijevi podpetniki Trst, ul. S. Sebastiano št. 6 „AL POPOLO“

PRIPOROČLJIVE TVRDKÉ

Rokavice in modne potrebščine. IT. VENIER & Comp. Corso 14. Močne potrebščine in izdelovanje rokavic. Obšene in popravljanje rokavic. Cene zmerne. 1910

Trgovina jestvin IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campaiole 13 (vrg Ponterosse). Ima v zalogi: čaj, paradizno konorso, ženi, kiale kumaroe, kocke za juho. Konjak, vermouh, marsala, malinovec in več vrst mineralnih vod ter blago aprovizacijske komisije. (414)

Mehanična delavnica. ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Prosrčani. 991

Knjigovoznica PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdiriva 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelka. — Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki M. ZEPPIAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corso). Prosošiške za vojake. Dvigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 190

Papir. VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vreče lastne tovarne. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelai 16. 256

Damska krojačnica A. RIEGER, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Umetno-fotografski atelje Trst, ulica del Rivo št. 42 (prilijže) Trst Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razgled, posnetke, notranjstvi lokaltov, porcelanaste plošče za vsakovrst spomenike. POSEBNET: POUČENJE in VSAKE FOTOGRAFIE in Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, or. tudi znanj mestu po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, prvi nemški vzorci. Seidel & Neumann in „Singer“ Nast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljanje. — Trvdka ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campaiole št. 19.

Zlatarnica G. Pino v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zerowitz & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu reg. zadr. z neom. jamstvom ul. S. Frančiška Asiškega št. 20 II. nad. sprejema hranilne vloge od 1 K dalje ter jih obrestuje po 4% Trgovcem otvarja tekoče čekoyne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega. Daje posojila po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poroštvo, na zastave vrednostnih listin. Uradne ure vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

GAMBRINUS vsaki večer ob 9% velika varietetna predstava Vstopnica K 1.—

V veliki zalogi platnenih čevljev iz cevine v Trstu, ul. della Scallinata 2 se prodajajo platneni čevlji s podplati iz cevine z usnjatimi podplatnimi nabiti. Provozajo se tudi naročila po meri in izvršujejo v 2 dneh, če naročnik preskrbi platno sam. Prodajajo se gumijevi podpetniki, bole, traci in romane vrvice Specialiteta: mazilo za čevlje. Ul. della Scallinata 2. Stara mlinica (Barriera v. 5) Čezno 30. — Slibino.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ulica Poste vecchia 12 vogal ulice delle Poste Izdiranje zobov brez bolešin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

Kupi se za lov BRAK istrske pasme t. i. rjavo-ressate dlake. Plača se tudi z živili. Cenjene ponudbe na Inscr. oddelek Edinosti pod »Brak štev. 1605«.

Občinstvu mesta Trst ter bližnjega Krasa naznanjam, da prevzamem vsakovrstno mlenje pšenice, rži, koruze itd., ter zlasti priporočam svoj stroj za luščenje (phanje) ječmena in koruze. Za točno in hitro postrežbo se je obrniti na IVANA MAHNIČ, mlinarja (četrti mlina) DOLINA št. 174 pri Trstu. NB. Prevzame se od najnižje teže 5 kg do celoga vagona.

Vina „Prosek“ (Desert) 5000 steklenic po K 12.— steklenica, proda tvrdka J. PARČINA & C. v TRSTU ul. Gaetano Donizetti št. 1.

ZLATO srebro in dragulje kupuje po najvišjih cenah dobroznan urarna in zlatarna A. POVN v Trstu Trg Stare mlinice (Barriera vecchia) št. 3

Ljubljanska kreditna banka Podružnica v Trstu Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-1. Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnatc novce in devize. Daje predajne na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije. Vloge na knjižice obrestuje 4% netto Vloge na tekoči in žiro-račun najbolje po dogovoru. Obavilja nakazila vojnim ujetnikom. Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Ugodno naložitev glavnice za sedaj in po vojni nudi kombinirano vojnoposojilno in gotovinsko zavarovanje. Pozor! Za zavarovanje K 3000.— na 15 let se plača K 1942.— V slučaju doživetja se za to izplača zavarovancu K 1000.— državnega posojila in K 2000.— v gotovini, skupaj torej K 3000.— Če zavarovavec umre prej, recimo že n. pr. v 2. zavarovalnem letu, dobe njegovi zaostali 1. obligacijo državnega posojila za K 1000.— 2. v gotovini K 2000.— 3. vrnjene naprej plačane in neporabljene premije v znesku K 1736 58 skupaj K 4736 58 vkljub temu, da je bilo plačanih samo K 1942.— Poleg tega dobe zavarovanci 90% vseh obratnih prebitkov iz gotovinskega zavarovanja. V slučaju, da zavarovavec nenadoma potrebuje denar, ki ga je plačal za enkratno premijo, recimo za nakup živine, zemljišča ali poljedelske oprave, more vplačani denar zopet dvigniti takoj in brez odpovedi, ne da bi mu bilo zato treba razveljaviti zavarovanje. — Premije plačuje potem enostavno dalje v majhnih četrt-, polu- ali celoletnih obrokih. Najboljša hranilnica! — Najboljša rodbinska preskrba! Donaša najvišje obresti in je vsakčas izplačljivo! Seveda se morejo taka zavarovanja sklepati tudi proti plačevanju premij v četrt-, polu- ali celoletnih obrokih. Pojasnila dajejo in sprejemajo prijave zavarovalni oddelki c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote (pogodbena družba: C. kr. priv. zavarovalna družba Avstrijski Feniks na Dunaju), ki imajo svoje sedeže v vsakem političnem okraju.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopije) Kapital in rezerva K 23,500.000.— FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spil, Šbenik, Zadar. VLOGE NA KNJIŽICE 3 1/2% od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. — Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. Stvarni krediti, rembourss-krediti. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. — Inkaso. Telefoni: 1463, 1793 in 2676. URADNE URE: od 9-1 pop. ESKONT MENIC